Nr. 1495.

CURRENDA II.

A. D. 1872.

N. 1166.

Communicamus Vobiscum Venerabiles Fratres Litteras Snmmi Pontificis Pii IX. recenter ad Nos directas, quibus Beatissimus Pater undequaque afflictus, occasione benignissime acceptarum a Vobis collectarum piarum oblationum, ineffabiles Paterni cordis affectus Nobis manifestare dignatus est; ac tandem Benedictionem Apostolicam Nobis et omnibus qui ad pias largitiones contulerant; universo demum gregi Nostro elargitur.

Haec nota faciendo, Vos Venerabiles fratres in Domino salutamus et excitamus, ut eadem pia sensa, venerationem ac summam devotionem erga Supremum Pastorem Nostrum Pium IX. nutrire, custodire atque etiam populo fideli instillare nunquam desistatis, et in orationibus pro Ejus salute perseveretis, ut Deus Omnipotens et justus Eum e dura captivitatis tribulatione et manibus inimicorum liberare dignetur.

PIUS PP. IX.

Venerabilis Frater salutem et Apostolicam Benedictionem, Litterae, quas die 15. elapsi Januarii ad Nos dedisti, intime affecerunt animum Nostrum cum viderimus praesentes quas patimur tribulationes tibi, Ven. Frater, tuoque Clero ac Fidelibus incitamento esse, ut amor et pietas erga Nos Vestra studiosius declaretur. Quapropter non potuimus non praecipuo cum paterni cordis affectu excipere pias oblationes Vestras, quae tanto magis apud Nos commendantur, quo clarius perspeximus sincerum devotionis sensum ex quo promanarunt, et quo magis conditio offerentium Nobis probavit, eos licet humanarum rerum copiis destitutos, fidei tamen divitiis esse luculenter instructos. Nos itaque tibi, Ven. Frater, omnibusque Dilectis Filiis, qui hoc amoris officium erga Nos implere voluerunt, gratissimos animi Nostri sensus testamur, ac Deum misericordem rogamus, ut super Vos omnes benignitatis suae fructus uberrimos clementer effundat. Dum autem tanta ut vides persecutio Ecclesiam Dei affligit, Ven. Frater, non dubitamus, quin strenuam sedulamque operam ad defensionem Religionis et rei catholicae isthic conferre cures, et una cum tuo Grege fervidis precibus Clementem Dominum exorare contendas, ut placatus super servos suos misericordiae et miserationum suarum recordetur. In pignus autem praecipuae benevolentiae Nostrae, et in au-

spicium omnium caelestium gratiarum Apostolicam Benedictionem tibi, Ven. Frater, omnibusque iis, quorum largitiones excepimus, et universo, cui praesides, Gregi peramanter impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum die 17. Februarii An. 1872.

Pontificatus Nostri Anno Vicesimosexto

PIUS PP. IX. m. p.

L. 8.

Rada szkolna krajowa L. 85. R. s. k.

Okólnik do wszystkich Rad szkolnych okręgowych.

Celem ułatwienia duchowieństwu, zatrudnionemu przy parafiach, dopełnienia obowiązków **względem udzielania nauki religii w szkołach ludowych**, rozporządza Rada szkolna krajowa na przedstawienie przemyskiego Konzystorza obrz. łać. co następuje:

Jeżeli duchownemu, udzielającemu nauki religii w szkole, obowiązki parafialne nie dozwalają przybyć na tę naukę w godzinie, przeznaczonéj na ten cel planem lekcyjnym; natenczas nauczyciel winien godzinę tę zapełnić nauką przedmiotów świeckich, a natomiast odstąpić w każdym wypadku dla religii inną godzinę, przeznaczoną dla nauki świeckiéj.

Lwów dnia 14. Stycznia 1872. L. 85.

Gołuchowski, w. r.

Co udziela się Wielebnemu duchowieństwu do wiadomości i zachowania.

Tarnów dnia 7. Marca 1872.

L. 1040.

Prezydyum Namiestnictwa we Lwowie L. 205. pr.

Organy do nabycia.

Jego Excelencya pan Minister wyznań i oświaty zawiadomił mnie reskryptem z dnia 13. Grudnia 1871. r. L. 14.497. że **organy**, które przed 3 laty zostały wykończone w Wiédniu u tamtejszego fabrykanta Karola Hesse dla kościoła ś. Łazarza w Salonichi a następnie okazały się za małe dla tegoż kościoła, są obecnie w Wiédniu na sprzedaż wystawione.

W skutek tego i stósownie do wyż powołanego ministerjalnego reskryptu mam zaszczyt podać to do wiadomości Przewielebnego Ordynaryatu i zarazem upraszać o uprzejme doniesienie mi, gdyby który z znajdujących się w obrębie tamtejszéj dyecezyi kościołów pragnął wejść w kupno rzeczonych organów.

We Lwowie dnia 17. Lutego 1872.

Gołuchowski, w. r.

Tarnów 7. Marca 1872.

L. 1164.

Równocześnie z tą kurendą rozsyłają się obrazki Matki Boskiéj cudownéj w Rudkach dyecezyi Przemyskiéj, na pokaz do rozprzedawania, z któréj to sprzedaży czysty dochód będzie obrócony na restauracyę kościoła parafialnego w Rudkach.

Jeden obrazek kosztuje 30 centów w. a.

Z kons. bisk. Tarn. 7. Marca 1872.

N. 1202.

R. Julianus Turkowicz ex ordine praedicatorum a S. ordine suspensus.

Relig. Petrus Korotkiewicz Pater provincialis ordinis praedicatorum Leopoli de 1. Martii 1872. nunciavit Nobis: quemdam Julianum Turkowicz ex ordine praedicatorum advenam e regno Poloniae in nonnullis Conventibus hujus ordinis in hac provincia commoratum fuisse, verum ob scandala perpetrata undique pulsum, modo vagabundam ducere vitam; ac proin ab ordine sacro suspensum esse.

Eapropter praesentibus id Venerabili Clero Curato praecipue vero respectivis Decanis et Ecclesiarum Curatis notum facimus, ne dictum religiosum deviantem, ad altare seu ad celebrandum S. Missae sacrificium, aut quasvis functiones sacras peragendas admittant.

E Cons. Ep. Tarn. 7. Martii 1872.

N. 1311.

Poszukuje się Alberta Wolarskiego chłopca jedynastoletniego.

Albert Wolarski mający teraz jedynaście łat, syn ekonoma z Lusławic zginął ze szkół z Wieliczki w roku 1870. Ponieważ wszelkie poszukiwania przez c. k. Władze dotychczas

pozostały bez skutku, przeto uprasza się niniéjszem Wielebne duchowieństwo o udzielenie wiadomości do Konsyztorza biskupiego w razie odkrycia miejsca pobytu rzeczonego chłopca.

Z Konz. bisk. Tarn. 14. Marca 1872.

L. 6.

Wykaz z Parafii Maniowy

nowo sprawionych i poprawionych rzeczy na koszta miejscowego proboszcza J, Przybyły i innych, do kościoła i (plebanii) parafii Maniowskiéj od roku 1865 do końca roku 1871,

Do kościoła paraf. Ks. J. Przybyło sprawił na swoje koszta: Naczyńko bakwanowe przy cyboryi do obmywania palców za 4. złr. a. w. Blat drewniany na wielki ołtarz, 2. podstawki pod lichtarze, 2. drewniane lichtarze i 4. lichtarze dał odmalować, wszystko za 11. złr. 10. cnt. a. w. Zasłonę do Pana Jezusa w wielkim ołtarzu na czas pasyonalny za 1. złr. a. w. Praeparationem ad Missam, ramki ze szkłem do tejże, do Octavarium, do dokumentu wystawienia i poświęcenia kościoła Maniowskiego, wszystko za 2. złr. a. w. 2. alby za 8. złr. a. w. Stółę wioletową i białą za 2. złr. a. w. 2. ampułki zwyczajne i 2. pozłacane z tacką za 1. złr. 50. cnt. a. w. Dał kielich wyzłocić za 12. złr. a. w. Poprawił aparata kościelne za 7. złr. a. w. Stary katafalk poprawił za 6. złr. a. w. Nowy sprawił katafalk mniejszy za 6. złr. a. w. Oprawił 2. mszały agendkę i Ewangelykę za 2. złr. a. w. Sprawił Librum Natorum, Copulatorum, Mortuorum, Confirmatorum, Currendarum, Fundatorum Missarum, protokół i konskrypcyą za 10. złr. a. w. Na koszta konkurencyi sprawił proboszcz nowe drzwi do ambony i babińca, lawatel do zakrystyi, poprawił 3. konfesyonały, wszystkie okna i niektóre ławki za 26. złr. a. w. i sprawił 2. drzwi do okien na wieży za 18. złr a. w.

Z dobrowolnych składek poprawiono i odsłoniono ołtarz Matki B. za 10. złr. a. w. Ołtarz S. Anny za 160. złr. a. w. Odmalowano obraz S. Anny za 28. złr. a. w. Odmalowano ołtarz S. Antoniego za 65. złr. a. w. Odzłocono i suknem czerwonem nadkryto ambonę za 75. złr. a. w. Proboszcz dawał wikt malarzowi. Poprawiono organy za 25. złr. a. w.

Ks. Marek Krzanowski Pijar rodak Maniowski sprawił kapę białą za 60. złr. a. w., Mszał za 12. złr. a. w., Pacyfikał za 3. złr. a. w. Złożył 60. złr. a. w. na dokończenie kaplicy S. Marka, 200. złr. a. w. do kasy oszczędności na utrzymanie tejże kaplicy i 20. złr. a. w. na biały ornat, a Jadw. Skrzyńska paraf. dodała 30. złr. a. w. W. Pani Kolatorka ofiarowała obrus na ołtarz własnoręcznie haftowany. W. Pani Florentyna Drohojowska, sprawiła umbraculum za 29. złr. a. w. W. Pan Marcel Droho-

jowska sprawił poduszkę na ołtarz za 13. złr. a. w. 2. modrzewiowe ławki do presbiteryum za 100. złr. a. w. i 2. ławki na kościele za 10. złr. a. w. Panna Krystyna Grudzińska przyozdobiła baldach za 13. złr. a. w. prócz własnoręcznéj roboty. Jan Bratkowski sprawił 2. chorągwie małe za 25. złr. a. w.

Do kościółka S. Sebastyana na cmentarzu poprawiono mensę, sprawiono antypedyum, 4. lichtarze i portatyl za 13. złr. a. w. ze składek. Gmina Maniowy, Czorsztyn, Hwaba, Kluszkowce, Krośnica i Mizerna obmurowały cmentarz chowalny murem kamiennym i wyszótrowały drogę od kościoła do cmentarza.

Z ofiary ś. p. Ks. Krzanowskiego dokończono kaplicę S. Marka i pokryto ją nowym gontem za 116. złr. a. w. i umieszczono na niéj krzyż żelazny od Pana Kopecznego darowany.

Gmina Sramowce wyźnie sprawiła do kościołka swojego kapę białą za 30. złr. a. w. Józef Góraś, ornat biały za 25. złr. a. w. Bractwo Matki B. Lampę za 24. złr. a. w. Franciszek Pierwała, ołtarz poboczny za 40. złr. a. w. Maryanna Knutelska, poprawiła baldach za 13. złr. a. w. Z dworu Czorsztyńskiego darowano, kosztowną poduszkę na ołtarz. W. Pan Marcel Drohojowski, kosztem swoim i funduszem ś. p. matki rozszerzył cmentarz chowalny około kościołka, obmurował go, zaopatrzył bramami i wystawił 3. kosztowne nadgrobki kamienne dla rodziców i żony na tymże cmentarzu.

Gmina Dębno, sprawiła do swojego kościołka kapę czarną, bursę do chorych, biret i książeczkę Vade mecum za 33. złr. a. w. Wspomnione ornaty i kapy robił zadarmo Wny. Ks. Izydor Duchań, Pijar w Sobinowie.

Wykaz

sprawionych i poprawionych rzeczy na koszta miejscowego proboszcza i konkurencyi przy plebanii Maniowskiéj od roku 1865. do końca roku 1871.

Proboszcz miejscowy wyrównał i wyszutrował poddworzec, wybrukował gnojownię, wystawił płoty na około plebanii, wymurował piwnicę pod kuchnią, wystawił szopę na schronienie sprzętów, uskutecznił wiele drobnych poprawek i zasadził kilka drzewek owocowych na własne koszta; zaś na koszta konkurencyi pokrył plebanią nowym dachem, zaopatrzył go drabiną i rynnami, dał nowe podłogi, poprawił stodołę, stajnie, wozownię, chlewy i parkany za 415. złr. a. w. i wystawił nową kuchnię za 442. złr. a. w. którychto reparacyj potrzebę komisya ledwie na końcu r. 1871. uznała i koszta zwrócić obiecała.

Maniowy dnia 15. Stycznia 1872.
Jakób Przybyło, proboszcz.

L. 5.

Wykaz

sprawionych i poprawionych rzeczy w kościele i na plebanii parafii w Ostrowsku.

A. Około kościoła.

Kościół był w prawdzie parkanem obwiedziony, ale nie było bram w tem parkanie, bydło jakie tylko mogło i to zawsze chodziło po cmentarzu koło kościoła. — Wywieziono zatem drobnym szutrem i wyrównano cmentarz koło kościoła, sprawiono 2. duże bramy balasowe z drzewa, zaopatrzone zamkami, i bywają zawsze na klucz zamykane, wartości 10. złr. a. w.

B. Zakrystyja.

W zakrystyi nie było prawie podłogi, z rujnowane wszystko, po podprzyciesi wiatr i śnieg się cisnął, menzy nie było, tylko deska na poprzek położona, gdzie się ksiądz do Mszy ś. ubierał. — Wywieziono t. j. podniesiono zakrystyą, dano podłogę porządną, menzę ze wspaniałem antipedium i szufladami zrobiono, gdzie się ksiądz do Mszy ś. ubiera — szafę dużą na apparata kościelne i bieliznę sprawiono, wartość tego 40. złr. a. w. — Potem sprawiono: praeparatio ad Missam, ad confessionem i Elenchus wszystkich księży tu pracujących wypisano i wszystko w złotych ramach za szkłem — lawakrum ze stósowną fontanną, ujęte w stósownéj szafce framugowatej na ścianie, wszystko wartości 12. złr. a. w. I prawdziwie zakrystyja teraz wygląda chludnie i milutko.

C. Wewnątrz kościoła.

a) Posadzka w kościele kamienna była zrujnowana, dokupiono płyt i presbiterium wyrównano i wysadzono płytami kamiennymi porządnie, wartość 15. złr. a. w. b) Gradus przed wielkim ołtarzem był wielce odstraszającym z niesfornych kamieni złożony, zrobiono bardzo porządny i majestatyczny, jak się należy dla ołtarza, z twardego drzewa obmalowany, wartość 12. złr. a. w. c) Na wielkim ołtarzu na menzie była deska zawsze na prześcieradle, ta jest teraz zniesiona, tylko teraz barakanowa zielona cerata mile służy, wartość 4. złr. a. w. d) Ambona prawda że była odsztafierowana, ale bardzo pojedynczo przyczepiona na ścianie; w tem roku zaś sprawiono rzeźbę na około po nad amboną wielkości stósownéj, liście winogron i t. d. odsztafierowane w złotych ramach szerokich, a na ambonie dokoła sukno czerwone z frandzlami i z desyniem gustownym szerokiem wyrabiane ze złotéj i srebrnéj sieczki szklannéj bardzo piękne, wartość 30. złr. a. w. e) Wielki ołtarz jest bardzo piękny odsztafierowany już dawniéj, jest trochę wą-

ski; ma po bokach postumenta próżne, na których dzisiaj są kwiatki stare, przedstawiłem ludowi podczas kazania na S. Piotra i Pawła, aby tamże na tych postumentach próżnych figury Swiętych Apostołów Piotra i Pawła umieścić się starali, zapowiedziałem składki, i w ten moment przynieśli do mnie do stancyi mojéj, a ja im z ambony wymieniając dobrodziejów podziękowałem w imieniu kościoła, i te figury już są w robocie u sławnego rzeźbiarza, i fundusz na nie jest.

D. Apparata kościelne.

1) Jednę kapę białą wspaniałą, wartości 50. złr. a. w. 2) Jednę kapę żałobną także wspaniałą, wartości 46. złr. a. w. 3) Dwie alby porządne, wartości 16. złr. a. w. 4) Nie było waskulów do chorych, tylko jaszczyki z czarnéj blachy za nadto pojedyncze, sprawiono zatem do Ostrowskiego kościoła bardzo porządne srebrne, wartości 20. złr. a. w. 5) Do kościoła exkurrendy Łopuszny także srebrne, wartości 15. złr. a. w. 6) Trzy moździerze duże do wystrzałów podczas większych uroczystości, co także lud wzbudza do uwagi, wartości 7. złr. a. w.

E. Co do pomieszkania księdza.

Wiele odstraszające było pomieszkanie księdza na Ostrowsku zrujnowane, obdarte dokoła i wewnątrz przez poprzednika zostającego w pomięszaniu zmysłów ks. Bartoszka, dzisiaj zaś przyprowadzone chociaż liche i ubogie pomieszkanie, ale można jeszcze spoczywać w nim i śmierci czekać i chwalić przytem Boga.

Fundusz potrzebny na te wszystkie wydatki były dobre serca pobożnych parafian Ostrowska, mało czasem wydawali, bo sami pracowali koło kościoła i w kościele jako mrówki, a ksiądz w pośrodku nich i dzisiaj jeszcze patrzą i czekają, co im daléj ksiądz dla kościoła zadysponuje, bo widzą najwyraźniéj sami, co robią i wszystkim się to podoba, pijaków tu mało, przecie ich jest 6. których domy podczas kolędy opuściłem nie przez to, aby niemi pogardzać, ale czyby nie można ich tem na siebie uważnymi uczynić, i pozyskać ich Bogu. Prawdziwie jak miło dla księdza każdego, jeżeli się znajdują w jego obrębie ludzie dla kościoła przywiązani, ludzie dobrzy i bogobojni — ja tu mam takiego szczególniejszego przywiązańca kościoła Jana Trąbkę, cieślę i stolarza i pobożnego człowieka, ten najwięcéj i zadarmo działa dla kościoła i to wszystko z największą radością.

Ostrowsko dnia 11. Stycznia 1872.

Ks. Antoni Maciejczyk.

Konsygnacyja sprawionych do kościoła Poronińskiego rzeczy w roku 1871.

Zrestaurowano dzwonnicę przy kościele, obito deskami wewnątrz i zewnątrz, wieżą zaś blachą cynkową, podniesiono sygnaturkę o pół sążnia i pobito także blachą, na co włożono 658. złr. a. w. ze składek parafijalnych.

Sprawiono dwa płaszczyki na puszkę za 12. złr. a. w., które ks. proboszcz ofiarował i pas do dzwonka przy zakrystyi także przez ks. proboszcza za 5. złr. a. w.

Poronin dnia 10. Stycznia 1872.

Wojciech Roszek.

Nazwiska sprawionych rzeczy i od kogo są sprawione do kościoła w Zakopane.

1) Jan Łukaszczyk, sprawił kielich srebrny, wartości 78. złr. a. w. 2) Wojciech Gąsięnica Walczak, sprawił srebrny kielich, wartości 80. złr. a. w. 3) Zofia Miknelka, sprawiła ornat biały, wartości 40. złr. a. w. 4) Zofia Miknelka, ta sama co wyżej sprawiła mszał, wartości 25. złr. a. w. 5) Ksiądz Pleban sprawił bursę, wartości 8. złr. a. w. 6) Naczynko do noszenia Przenajś. Sakramentu do chorych, sprawiły dwie dziewczęta, wartości 7. złr. a. w. 7) Obrus biały pięknej roboty na ołtarz, sprawiła nadleśniczyna Pani Finger, wartości 10. złr. a. w. 8) Parafianie razem z przeszłym Kollatorem Państwem Homolacz, obmurowali cmentarz i ciosowym kamieniem pokryli — drzwi do bramy żelazne sprawił Jędrzéj Janik. Kraty żelazne do kręgów, ofiarował Edward Homolacz, zaś kręgi z ciosu, zapłacił ks. Pleban i płyty na słupy cztery, wartości 1350. a. w.

Parafianie w gotówce 800. złr. a. w. — Państwo Homolacze 300. złr. a. w. w gotówce. — Ks. Pleban 130. złr. a. w. w gotówce. — Pan Jęd. Janik 120. złr. a. w. w gotówce.

Zakopane dnia 31. Grudnia 1871.

Józef Stolarczyk Pleban.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

E Consistorio Episcopali,

Tarnoviae die 27. Martii 1872.

JOSEPHUS ALOJSIUS,

Episcopus Tarnoviensis.

Cyprianus Netuschill,

Cancellarius.

Tarnoviae 1872. Typis A. Rusinowski, Typographi ad honores Episcopalis. Impensis Consistorii